



# glada jyckar

## Fem nycklar till ett harmoniskt hundliv

När man skaffar hund får man många tips och råd och man kan lätt få intryck av att allt går att lösa snabbt, bara man använder rätt "metod". Det är ibland svårt att avgöra vilka råd som är värda att lyssna på. Många av dem är motstridiga och de som uttalar dem är ofta säkra på sin sak. Tyvärr finns det inga snabbvägar till ett harmoniskt hundliv och det finns inga universallösningar som passar alla. Däremot finns det några grundläggande nycklar som kan hjälpa dig att fundera ut vad som är rätt väg för dig och din hund!

### 🔑 1) Rätt beteende lönar sig

Beteenden som lönar sig förstärks och beteenden som inte lönar sig växer bort. Det effektivaste sättet att lära hundar saker är att använda sig av positiv förstärkning, d.v.s. se till att rätt beteenden lönar sig ur hundens perspektiv.

#### **Första nyckeln:**

*Se till att önskade beteenden lönar sig och att oönskade beteenden inte lönar sig!*

Det finns många sätt att belöna hunden; godis, lek, kel och beröm är några av dem. Ta reda på vilket som är din hunds absolut bästa belöningar och använd dem både för att bygga relation och för att belöna rätt beteende.

Du kan ha stor nytta av att använda det hunden vill ha i respektive situation som belöning. Om hunden vill hälsa på en människa eller en hund så kan du be hunden sitta och sedan belöna genom att ge varsågod att hälsa. Då förstärker du beteendet att sitta still och vänta när ni möter nya hundar och människor.



Foto: Celinda Andersson

Den här nyckeln kan liknas vid en gammaldags våg. Varje gång ett visst beteende lönar sig för hunden så hamnar en vikt i ena vågskålen och när ett annat beteende lönar sig hamnar en vikt i den andra. Se till att vågen väger åt det håll du vill, genom att se till att de beteenden du vill ha mer av lönar sig!

### 🔑 2) Ta hänsyn till känslan

För att nå harmoni måste du även ta hänsyn till känslan i hunden. Se till att hunden får en positiv känsla kopplad till dina signaler och sina inlärdade beteenden så att den lyssnar och samarbetar med glädje.

I många situationer är det en känsla som ligger till grund för ett oönskat beteende. Om du vill få en stabil förändring måste du fokusera på att ändra känslan i hunden snarare än att ändra beteendet.

#### **Andra nyckeln:**

*Ta hänsyn till känslan i hunden (och i dig själv)!*

Man kan likna känslan i hunden vid ett trafikljus. På grönt ljus är hunden lugn och harmonisk. På gult ljus är hunden uppe i varv på grund av exempelvis glädje, rädsla eller stress. På rött ljus är hunden helt blockerad av någon känsla.

Ofta försöker vi lösa problemen i situationer där hunden är på rött ljus, men det går inte. På rött ljus har hunden stängt av stora delar av sin omgivning och är inte mottaglig för inlärning. Den lärande delen av hjärnan är inte inkopplad just då utan vi får bara reflexreaktioner. Varje gång hunden är på rött ljus så ökar sannolikheten att den hamnar på rött ljus igen. Därför är det viktigt att så gott det går undvika rött ljus-situationer.

På grönt ljus lär sig hunden som bäst och på gult ljus klarar hunden att göra sådant som den kan väldigt väl. Lösningen är därför att jobba fram rätt känsla och beteende på grönt ljus och sedan stretcha gränserna genom att träna i situationer med grön-gult eller gult ljus.

Trafikljuset stämmer även in på oss människor så ta även hänsyn till ditt eget känsloläge. Om du går upp i stress så är det lätt att även hunden gör det. Håll dig lugn och försök "smitta" hunden med en lugn och harmonisk sinnesstämning.



# glada jyckar

## 🔑 Lagom stora steg

För att lyckas med träning måste du utgå från det hunden kan och sedan sakta men säkert öka svårighetsgraden tills du når ditt mål! Du måste helt enkelt hjälpa hunden att lyckas i varje steg och se till att det lönar sig för hunden att göra rätt. När kunskapen sitter stabilt och hunden har rätt känsla i ett steg så kan du gå vidare till nästa.

### **Tredje nyckeln:**

*Ta lagom stora steg från nuläget till målet!*

Ofta tränar vi på det hunden redan kan och/eller i allt för svåra situationer. Om vi bara tränar på det hunden kan så kommer vi inte närmare målet. Om vi å andra sidan tränar i för svåra situationer så misslyckas hunden ofta och vi riskerar att till och med försämra situationen.

Börja med att lära in det önskvärda beteendet stegvis utan störningar. Träna därefter på det hunden redan kan i allt svårare situationer. Planera träningen så att hunden lyckas göra rätt varje gång, eller minst 9 gånger av 10. Om hunden "gör fel", så uteblir helt enkelt belöningen och du gör om lite enklare så att du är säker på att hunden lyckas och kan få sin belöning. När beteendet känns stabilt, och hunden har rätt känsla i kroppen, tar du nästa steg och ökar svårighetsgraden igen.

Om du ökar svårighetsgraden i ett avseende så kan du behöva förenkla i ett annat. Om du exempelvis lägger på svårare störningar så kan du behöva minska svårighetsgraden på själva utförandet av beteendet.

Tänk på att hunden ofta uppfattar träningen kopplat till en viss övning eller situation så variera övningarna och träningsplats mycket så att hunden börjar generalisera och klarar av att utföra beteendet oavsett plats och andra förutsättningar.

## 🔑 Investera i en bra relation

Hundar är fantastiska på att samarbeta med oss människor, men de samarbetar hellre med individer de känner och tycker om. Det lönar sig därför att investera i relationen med din hund.

### **Fjärde nyckeln:**

*Investera i en bra relation med din hund!*

Grunden för relationen är tillit och samarbete. Skapa tillit genom att mysa med hunden och se till att den kan söka stöd hos dig om den blir osäker. Ta ansvar för kommunikationen så att det inte blir missförstånd och sätt dig in i hundens perspektiv. Vilja att samarbeta skapar du genom att göra dig själv till en värdefull person i hundens ögon, genom att exempelvis leka med den och genom belöningsbaserad träning.

## 🔑 Hunden i balans

För att hunden ska fungera i vardagen och för att träningen ska ge resultat så är det viktigt att hunden är i balans, det vill säga är frisk och får sina grundläggande behov tillgodosedda.

### **Femte nyckeln:**

*Se till att hunden mår bra och är i balans!*

Exempel på behov är mat, vatten, motion, mental stimulans, vila, social gemenskap, trygghet, möjlighet att påverka sin situation samt att vara behövd. Olika raser och olika individer har olika stort behov inom varje kategori och är också olika "tåliga" för brister i behoven. En hund som är sjuk eller har ont någonstans eller inte får sina behov tillgodosedda reagerar med stress som i sin tur leder till problematiska beteenden. Det blir helt enkelt svårt för hunden att göra rätt om den inte får sina behov tillgodosedda. Läs på om din hunds bakgrund och fundera över vad just din hund behöver för att må bra.

**VARMT LYCKA TILL och välkomna att höra av er om ni behöver hjälp med träningen!**

/Glada Jyckar-gänget